

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Funkhaenel Observationes criticae in Demos-
thenis Philippicam Tertiam

Gd 15
G75

Gd 15.675

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

©

*Exemplar
Bibl. Univ. Göttingen*

OBSERVATIONES CRITICAE

IN

DEMOSTHENIS PHILIPPICAM TERTIAM.

SCRIPSIT

CAROLVS HERMANNVS FVNKHAENEL,
PHILOS. DOCTOR, GYMNASII ISENAC. DIRECTOR, SOCIETATIS GRAECAE SODALIS.

*Societati Graecae distrib.
d. XII. mensis Junii*

J. Linz.

I S E N A C I
VENVMDAT LIBRARIA BAERECKIANA.
MDCCCXLI.

HARVARD COLLEGE LIBRARY

1857. June. 23.

Gift of
Wm. F. Allen
of West-Newton.

as with date 26

in volume 1857. 26

1857

V I R O

MAGNIFICO, SVMMA REVERENTIA COLENDO

I O A N N I A V G V S T O N E B E

**THEOL. DOCTORI, ORDINIS MAGNIDUCALIS SAXONIAE VIMARIENSIS ET ISENACENSIS
FALCON. ALB. EQVITI,**

**PROTOSYNEDRII QVOD ISENACI EST PRO PRAESIDE,
SVMMO IN ISENACENSIVM TERRA RERVM SACRARVM ANTISTITI,
GYMNASHI EPHORO MERITISSIMO, ERVDITISSIMO, HVMANISSIMO,
PRINCIPVM SERENISSIMORVM, QVORVM AVSPICIIS MVNERA GRAVISSIMA QVVM
CAPESSIVIT FELICITER TVM LAVTE ADMINISTRAVIT, GRATIA HONORATISSIMO,
FLORENTISSIMO,
RERVM ECCLESIASTICARVM ATQVE SCHOLASTICARVM SCIENTIA VSVQVE
PRAESTANTISSIMO,**

**D I E M I I . M E N S I S I V N I I ,
QVO DIE ANTE HOS XXV ANNOS
MAXIMI CIVIVM DESIDERII EXSPECTATIONE ACCEPTO
OFFICIA SANCTISSIMA MANDATA SVNT,**

PIIS VOTIS PRO SALVTE NVNCVPATIS

GRATVLATVR

GYMNASIVM CAROLO - FRIDERICIANVM.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

101

102

Quum dudum mente agitare, num qua ratione ante hos sex annos Demosthenis Olynthiacarum orationum cum Carolo Henrico Frotschero, viro eruditissimo, editionem instruxissem, orationes de rebus Chersonesi et Philippicam tertiam recognitis antiquorum librorum scripturis et brevi de earum argumentis commentario adiecto ederem, an aliis, qui in his orationibus studium collocare solerent, hoc negotium concederem, Leonardi Spengelii praeclaro ingenii acumine in his ipsis orationibus denuo retentus et ad eam quaestionem adductus vel potius adactus sum, quae est de codicis Parisiensis Σ, quem Immanuel Bekkerus in Demosthene emendando ducem potissimum habuit, fide et praestantia. Nam quid Spengelius in commentariis academiae litter. Monacens. de hoc codice iudicaverit, notum est; ego vero quo successu huius libri patrocinium susceperim, penes alios, qui huius rei idonei sunt existimatores, iudicium erit. Hoc autem iam agere volui, ut quas in Philippica tertia Bekkerus Parisiensis scripturas non recepisset, examinarem.

Ac primum quidem Bekkerus ter codicum suorum aut omnium aut plurimorum scripturam neglexit. Nam p. 118, §. 30. vulgo haec scribuntur: *καὶ μὴν ἀκείνῳ γε ἴσται, ὅτι ὅσα μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἢ ὑφ' ἡμῶν ἔπασχον οἱ Ἕλληνες, ἀλλ' οὖν ὑπὸ γνησίων γε ὄντων τῆς Ἑλλάδος ἡδικοῦντο, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἂν τις ὑπέλαβε τοῦθ' ὥσπερ ἂν εἰ υἱὸς ἐν οὐσίᾳ πολλῇ γεγωνῶς γνησίος διδάκει τι μὴ καλῶς μηδ' ὀρθῶς, κατ' αὐτὸ μὲν τοῦτο ἄξιον μέμψεως εἶναι καὶ κατηγορίας, ὥς δ' οὐ προσήκων ἢ ὥς οὐ κληρονόμος τούτων ὢν τὰντα ἐποίει, οὐκ ἐνεῖναι λέγειν.* Hoc loco ἄξιον primus Reiskius scripsit eumque Bekkerus, Schaeferus, Ruedigerus et Bremius secuti sunt, quanquam Fritzschi Quæstion. Lucian. p. 103. hoc dicendi genus multis exemplis illustraverat, neque tamen locum ita explicaverat, ut Demosthenis interpretibus, quid vellet, probaret. Neque Engelhardtus adnot. crit. in Demosth. oratt. p. 54. librorum scripturam ita tuitus est, ut Ruedigero persuaderet; denique Gustavus Albertus Sauppius ad Xenophontis Memor. II. c. 5, §. 4. abusus hoc loco videtur esse. Facile autem patet ad verba *ὥσπερ ἂν* e superioribus repetendum esse *ὑπέλαβε*, subiectum igitur esse *υἱός*, ut et ipsi Lacedaemonii aut Athenienses de se, non reliqui Graeci de his, et ipse filius de se ita iudicare dicantur, neque dubium videtur quin recte orator sic locutus sit: *ὥσπερ ἂν εἰ υἱός*

ἐν οὐσίᾳ πολλῇ γεγονώς γνήσιος ..... κατ' αὐτὸ τοῦτο ἄξιος μέμψεως εἶναι καὶ κατηγορίας ὑπέλαβεν, ὥς δ' οὐ προσήκων ..... ταῦτα ἐποίει, οὐκ ἐνείναι λέγειν. Sed, nisi fallor, quae sequuntur εἰ δέ γε δοῦλος ἢ ὑποβολιμαῖος τὰ μὴ προσήκοντα ἀπώλλυε καὶ ἐλυμαίνετο, Ἡράκλειος δὲ μᾶλλον δεινὸν καὶ ὀργῆς ἄξιον πάντες ἂν ἔφασσαν εἶναι, viros doctos commoverunt, ut etiam superiore loco accusativum ἄξιον desiderarent. At haec aliter dici plane non potuerunt. Qui enim fieri potest ut quis aut servus aut spurius opes non suas suo se iure profunderet et perdere opinetur? Contra paullo ante orator Lacedaemonios aut Athenienses et filium legitimum sic iudicantes facit, ut, si ipsi ita sentiant, etiam alii recte hoc statuunt, et hoc sibi ipsos tribuentes ius, quod alios non recusaturos esse probabile est.

Secundus locus p. 128. extrema, §. 70. reperitur. Ibi haec legimus: .... ἐγὼ νῆ Δ' ἐρῶ, καὶ γράψω δέ, ὥστε ἂν βούλησθε χειροτονήσατε. Hoc Reiskius ex paucis quibusdam libris recepit servavitque Imm. Bekkerus omnibus, quibus in his orationibus usus est, codicibus adversantibus et futurum χειροτονήσετε praeponentibus. Quid? quod Schaeferus Augerum male futurum revocavisse contendit. Verum tamen cur mala sit optimorum codicum lectio, equidem non video; contra melior est quam vulgata. Nam ubi orator interrogavit: τί ποιῶμεν; respondet: ἐγὼ ἐρῶ, quae tamen addit καὶ γράψω δέ, non statim facit, sed tum putandus est facturum esse, ubi populus iusserit; ex eadem autem conditione sequentia pendent ὥστε χειροτονήσετε, atque rem populi arbitrio plane committens ἂν βούλησθε verba interponit. Itaque haec orator dicit: Si quaeritis, quid sit agendum, iam dicam atque adeo, ubi iusseritis, rogabo, ut, si placuerit, comprobetis. Aliam ob causam Phil. I. p. 48, §. 40. ex paucis libris, sed iis praestantissimis, oratori futurum χειροτονήσετε restituendum existimo, ut cum quadam fiducia loquatur et certo cives hoc facturos esse speret. Omisi hoc Quaestion. Demosth. p. 15. seqq., ubi hunc locum copiosius explicavi.

Multo levior est tertius locus p. 114, §. 15. ὁ τολῶν Φίλιππος ἐξ ἀρχῆς ..... τοὺς ἐκ Σερρόλου τείχους καὶ Ἱεροῦ ὄρους στρατιώτας ἐξέβαλλεν, οὓς ὁ ὑμέτερος στρατηγὸς ἐγκατέστησεν. Imm. Bekkerus omnium suorum codicum scripturam κατέστησεν aspernatus est. Conferri possunt quae Quaest. Dem. p. 83. disputavi.

Denique addendus est locus §. 76. ubi hanc orationi clausulam Demosthenes imponit: εἰ δέ τις ἔχει τούτων τι βέλτιον, λεγέτω καὶ συμβουλευέτω ὃ τι δ' ὑμῖν δόξει, τοῦτ', ὃ πάντες θεοί, συνενέγκοι. Ita Bekkerus sine librorum suorum assensu scripsit; nam Σ δόξημι, ceteri δόξετε habent; sed tamen Bekkerum Ruedigerus, Bremius, Engelhardt. l. c. p. 56. secuti sunt. Atque Engelhardtio facile concedo codicem Σ saepius hanc formam pro indicativo dare, velut Olynth. I. §. 26. εἰ πράξῃ coll. or. III. §. 6. εἰ γὰρ μὴ βοηθήσῃτε, omninoque haud raro hic liber coniunctivum aoristi pro indicativo futur. habet, ut in hac ipsa oratione §. 51. ὅπως — κινήσῃται, §. 56. ὅπως μὴ δουλεύσῃσιν. Quare facile adducor, ut Bekkerum optimi codicis vitiosam scripturam recte interpretatum esse et in hoc ipso vitio veram lectionem latere credam; neque tamen reliquorum librorum scripturam δόξετε ferri non posse existimo, id quod Engelhardtio videtur, sed verba ὃ τι — δόξετε, τοῦτο συνενέγκοι, cum Schaefero ad Philipp. II. p. 74, 23. ita explicanda esse, ut optativus positus sit, quam ver-

bum principale (propter optandi formulam) hunc modum habeat: v. Hermann. de *an* part. p. 146. sq., Matthiae gr. gr. §. 518, 6. Bernhardy Syntax. p. 406.

Non paucae autem codicis Parisiensis scripturae vitiosae sunt. Atque obiter commemoro §. 6., quem locum inde a §. 6. usque ad §. 8. initium ex oratione expellendum puto, codicem cum aliis quibusdam *ὁμολογοῦμεν* praebere, ubi imperfecto prorsus opus est. Deinde pravum est quod §. 17, 1. *Σ* habet *φῆις* (de qua forma v. Schneider. ad Plat. Civit. vol. I. p. 42.), ubi *φῆσι* in reliquis scriptum est; non videtur probandum esse, quod in eo §. 42. *Ἀρλίδμιος*, aut §. 51. *κινήσεται* et §. 56. *δουλεύσωσιν*, aut §. 52. reperitur *ὑμῖν*; pravum est §. 54. *φόνον* pro *φθόνου*, et §. 61, 5. *εἰσπραττον*, nisi forte suspicaris oratorem scripsisse: *οἱ μὲν ἐπ' ἐξουσίας ὁπόσης ἤβουλοντο ὄντες* *ἐπραττον*, ut *ὄντες* vocabulum propter antecedentes litteras oblitteratum, vestigia eius scripturae autem in solo Parisiensi superesse conicias. Neque equidem video, quo modo defendi possit quod §. 64, 5. in hoc codice legitur *ἕως ἐγκατελείφθησαν*, pro quo verbo in reliquis *ἐγκατελήφθησαν* est. Ex parte certe depravata est lectio §. 65., ubi vulgatae editiones haec exhibent: *καίτοι μὴ γένοιτο, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ πρᾶγματα ἐν τοῖς τεθνάναι γὰρ μυριάκις κρεῖττον ἢ κολακεία τι ποιῆσαι Φιλίππῳ*. Pro verbis *ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι* Bekkerus in Parisiensi esse *μὲν ὡς* adnotavit, tam δὲ pro *γάρ*, denique *Φιλίππῳ*, ut in codice *F* *Φιλίππῳ*. Quid illud *ὡς* sit, alii fortasse assequuntur; *μὲν* particulam addunt etiam Harrison. August. 1. et 2. Dresdensis et recepit Ruedigerus; mox δὲ etiam Aristides (Rhetor. Gr. IX. p. 359. ed. Walz.) tuetur, denique genitivum *Φιλίππου* notissimo dicendi genere (v. Matth. gr. gr. §. 367.) e v. *κολακεία* pendente exemplis confirmare non opus est. Sententiam autem quomodo Ruedigerus explicaverit, quaerere non adinet; melius Albertus Doberenzius Observatt. Demosth. p. 26. egit Hermann ad Viger. p. 843. annotatione usus. Alteram sententiam enim *τεθνάναι* δὲ *κτλ.* quandam oppositionem indicare apparet, plane ut nos dicimus: *Möge es nicht dahin mit uns kommen, sterben aber (als dafs es dahin käme) wäre besser als dem Philippos schmeicheln*. Difficilis explicatu alia est eiusdem codicis scriptura §. 71. Plana sunt quae vulgo eduntur: *ταῦτα δὲ πάντα αὐτοὶ παρεσκευασμένοι καὶ ποιήσαντες τοῖς Ἑλλήσι φανερὰ τοὺς ἄλλους ἤδη παρακαλῶμεν*. Sed Parisiensis *παρεσκευασμένοι* habet, *τοῖς Ἑλλήσι* omittit et pro v. *παρακαλῶμεν* praebet *παραδῶμεν*. Quid hoc est? Quod si quis oratorem scripsisse putet *ταῦτα δὲ πάντα αὐτοὶ παρεσκευασμένοι καὶ ποιήσαντες φανερὰ τοῖς ἄλλοις παραδῶμεν*, tamen hoc ipsum non admodum verisimile est, quum propter sequentia *καὶ τοὺς ταῦτα διδάξοντας ἐκπέμπωμεν πρέσβεις* multo aptius sit dici *τοὺς ἄλλους παρακαλῶμεν*. Quare perfecti participium recipiendum, verba *τοῖς Ἑλλήσι* omittenda, *παραδῶμεν* autem nihil aliud nisi reliquorum codicum scripturae depravationem esse opinor.

Sed facile aliud huius codicis vitium corrigi potest, quod §. 52. deprehenditur: . . . *ἡ φύσις τῆς ἐκείνου χώρας, ἧς ἄγειν καὶ φέρειν ἔστι πολλήν καὶ κακῶς ποιεῖν*, ubi quae in eo scripta sunt *εἰς τὴν πόλιν*, ita emendanda puto: *ἔστι τὴν πολλήν*. Eodem modo Carolus Sintenis quod in Plutarch. Pericl. c. 19. edit. a. 1835. scripserat *οὐ γὰρ μόνον ἐπόρθησε τῆς παραλλας πόλεις*, in Plutarchi vitt. editione maiore sine dubio e codicibus correxit: *τῆς παραλλας πολλήν*.

Leviora haec sunt: §. 15. codex habet *Σέρριον καὶ Δορίσκον ἐλάβαν καὶ τοὺς ἐκ Σερρείου*

τείχους . . . . στρατιώτας ἐξέβαλλεν. Vulgo legitur κατελάμβανε, Σερρείον. De priore vocabulo cfr. Thucyd. I, c. 23. init., Xen. Hellen. III, 1, 7., VII, 4, 14., 5, 10. 11. Σέρρειον τείχος orat. de Halon. §. 37. *F* et Bavaric. praebent, item or. de cor. §. 27. *T* et August. 4., §. 70. idem *T* Σέρρειον; nihil Bekkerus adnotavit ad or. de Cherson. §. 64., Philipp. IV, §. 8. et Aeschin. or. Ctesiph. §. 82. Harpocratio p. 165. ed. Bekker. haec refert: Σέρρειον τείχος καὶ Σίριον ὀνόματα χωρῶν. Stephanus Byzant. p. 249. ed. Westermann. Σέρρειον ἀκρωτήριον τῆς Θούρης· ἐστὶ καὶ πόλις Σαμοθράκης. τὸ ἔθνικόν Σερρεῖνός καὶ Σερρεώτης, ὡς τοῦ Λαύρειον Λαυρεώτης, καὶ Σερρεάτης, ὡς Λέπρειον Λεπρεάτης. καὶ Σέρρειον τείχος, οὗ τὸ ἔθνικόν Σερρειοτειχίτης. καὶ ἀπὸ τοῦ Σέρρεια ὄρη Σέρρειος ἔθνικόν. λέγεται καὶ Σέρρα, ἧς ἡ γενική κατ' Ἰωνας Σέρρης, καὶ Σερρατειχίτης. Quare Σέρρειον vel invitis libris scribendum duco. — Alius nominis discrepantia §. 59. reperitur, ubi alii libri Φιλιστίδης, alii Φιλιστείδης habent; idem §. 60. videmus, sed §. 33. omnes Bekkeri codd. Φιλιστίδην, Aug. 1. alteram formam tuetur; or. de cor. §. 71. 81. 82. omnes Φιλιστίδης, quam formam, si quidem a nomine Φίλιστος eam originem ducere probabile est, praeferendam esse apparet.

Quaedam dubito num e codice Parisiensi in Demosthenis orationem sint recipienda. Primum enim §. 1. in verbis: δέδουκα μὴ βλάβῃς μὲν εἰπεῖν ἀληθὲς δ' ἢ εἰ καὶ κτλ. coniunctivum ἢ Σ cum cod. *F* omittit. Neque alia exempla desunt, de quibus v. Schaefer. ad Dem. p. 529, 18. et p. 977, 20. Sintenis ad Plutarch. Themistocl. c. 32. extrem., Bernhardy Syntax. p. 331., Maetzner. ad Antiphont. p. 217., neque omisso verbo ἢ sententiae clausula numerique offendunt, cum §. 5. eadem fere repetantur: καὶ παράδοξον μὲν ὥς ἐστιν ὁ μέλλω λέγειν, ἀληθὲς δέ; sed ideo animi pendeo, quod quae sequitur particula εἰ facile voc. ἢ expellere potuit. — Praeterea semel Σ ὑμῖν minus recte habet quam quod in reliquis est ἡμῖν, §. 52, 1., contra §. 3, 8. ἡμῖν, ubi reliqui rectius ὑμῖν, sed ter hunc codicem a ceteris discrepantem merito Bekkerus secutus est §§. 53, 3., 59, 5., 70, 8. — Postremo notabilis codicum Σ Ω scriptura est §. 25. Ibi orator haec dicit: καίτοι πάνθ' ὅσα ἐξημέαρηται καὶ Λακεδαιμονίοις ἐν τοῖς τριάκοντ' ἐτείνοις ἔτεσι καὶ τοῖς ἡμετέροις προγόνοις ἐν τοῖς ἑβδομήκοντα, ἐλάττωτά ἐστιν, ὥ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὧν Φίλιππος ἐν τρισὶ καὶ δέκα οὐχ ὅλοις ἔτεσιν οἷς ἐπιπολάζει ἡδίκηκε τοὺς Ἕλληνας, μᾶλλον δὲ οὐδὲ πέμπτον μέρος τούτων ζεῖνα. Ita hi duo codices, reliqui aut πολλοστὸν μέρος aut πολλοστὸν πέμπτον μέρος *). Nota quidem est quinta suffragiorum pars in iudiciis usitata, ut Leonardi Spengelii coniectura haec verba ex usu forensi repetenda esse plausu admodum digna sit, sed alia eiusdem dicendi generis exempla desunt, non desunt similis usus, de quo v. Godofr. Hermannus ad Aristoph. Nub. v. 757. et Guil. Dindorf. adnotat. ad Euripid. (ed. Oxoniens. a. 1839.) vol. I. p. 188. Demosth. or. in Aphob. I, §. 62. πεντετάλαντον οὐσίαν commemorat, sed propria verborum vi; προῖκα πεντετάλαντον in Phalarid. epist. 137. 138. 140. legi Godofr. Hermannus, V. Ill., me docuit.

*) Imm. Bekkerus in oratione de cor. quater aut e solo Paris. Σ aut ex hoc et paucis quibusdam scripsit τὸ μέρος τῶν ψήφων, v. §§. 103, 105, 223, 250, non tamen equidem §. 266. contra omnium codicum consensum πέμπτον delendum censeo, quod Guilielmo Dindorfio praef. ad Dem. p. VII. visum est.

Denique reliquum est, ut quibus locis post Imm. Bekkerum et reliquos huius orationis editores codicis optimi scripturae recipiendae mihi esse videantur demonstrarem, quod ita instituam, ut quae nuper in epistola critica Godofredo Hermannō, viro illustri, inscripta de hac ipsa oratione disserui, omittam.

§. 11, 8. scr. οἱ πολλοί. — §. 15, 1. malim cum Bremio scribi ὡς πρὸς τοῦ Διός, ut Reiskius et ipse Bekkerus or. Midian. §. 98, 2., p. 546, 10. ὡς πρὸς τῶν θεῶν scripserunt, ad quem locum Schaeferus videndus est. Idem valet de or. de symmor. §. 12. ὡς πρὸς τοῦ Διός. — §. 16, 2. delendum est ἐστὶν in verbis: εἰ μὲν γὰρ μικρὰ ταῦτά ἐστιν ἢ μηδὲν ὑμῶν αὐτῶν ξμελεν. Ut taceam post particulam conditionalem ab omnibus libris orat. de male gest. leg. §. 196, 3. hoc verbum omitti, hoc etiam ita fit, ut, ubi duae sententiae partes sunt, altera suum verbum habeat. Demonstrat hoc alius Demosthenis locus orat. Midian. p. 528, 3., §. 43. ὁ μὲν γὰρ παθὼν πανταχοῦ βοηθείας δίκαιος τυγχάνειν, τῷ δρᾶσαντι δ' οὐκ ἴσθην τὴν ὀργήν, ἂν θ' ἐκὼν ἂν τ' ἄκων, ἔταξεν ὁ νόμος, ubi quod reliqui libri post δίκαιος adiiciunt ἐστὶ cum Parisiensi Dindorfius recte delevit. Comparanda sunt quae Godofr. Bernhardt Synt. p. 330. docet.

Singularis autem §. 17, 1. scripturae discrepantia est. Verba haec sunt: φησὶ μὲν γὰρ οὐ πολεμεῖν, ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέω ταῦτα ποιοῦντα ἐκείνον ὁμολογεῖν ἄγειν τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην, ὥστε κτλ. Nam Σ et August. 3. τοσοῦτῳ, F et Bavaric. τοσοῦτόν τε praebent. Item or. de cor. §. 111, 5., p. 263, 23. Σ Φ et Paris. 7. τοσοῦτῳ γὰρ δέω exhibent. Praeterea Isocr. Busir. §. 5. omnes libri praeter Urbinatē idem tuentur et Carolus Iacobitz. ad Lucian. Piscator. c. 29. in Gorlicensi τοσοῦτῳ δέω legi adnotavit. Neque mihi dubium videtur, quin haec tria in graeco sermone locum habere possint, τοσοῦτον, τοσοῦτῳ, τοσοῦτον δέω. Nam quod Philipp. III. §. 19. legimus καὶ τοσοῦτόν γε ἀφέστηκα τῶν ἄλλων — τῶν συμβουλευόντων, ὥστε οὐδὲ δοκεῖ μοι περὶ Χερρονήσου νῦν σκοπεῖν, nonne dici poterat καὶ τοσοῦτόν γε δέω ταῦτα τοῖς ἄλλοις συμβουλευόνσι νομίζειν, ὥστε κτλ.? Neque viri docti hoc ad Dem. orat. Leptin. p. 497, 8., §. 33. ignoraverunt, ubi aliquot libri τοσοῦτον δεῖ pro recepta lectione τοσοῦτον δεῖ habent. Iam vero si quaerimus, quae dativi sit ratio, comparationis vis et notio in verbis τοσοῦτῳ δέω ποιεῖν τοῦτο ὥστε — inest. Nam qui ita loquitur, illud prius non facit eoque minus facere vult, quod alterum mavult. Duae res igitur inter se comparantur, quarum prior eo minus fit, quod altera, posterior, praefertur. Ob eandem autem comparationis legem accusativus in hoc dicendi genere locum obtinet, si quidem utrumque dici solet πολλῷ μείζων et πολὺ μείζων. Denique infinitivus non e verbo δέω pendet, sed e tota formula, quare recte Bekkerus Dem. orat. pro coron. trierarch. §. 18., p. 1233, 16. e codicibus edidit: ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέω τοῦτο συγχαρεῖν ὅσον περ καὶ μεμισθωμέναι τὴν τριηραρχίαν, ante utrumque infinitivum articulo τοῦ deletō, quem Reiskius sine codicibus adiecerat. — Quod autem graeco sermoni vindicare studui, Horatii locum in memoriam mihi revocat, qui est lib. II. satir. III, v. 312 sq.:

An quodcunque facit Maecenas, te quoque verum est
Tantum dissimilem et tanto certare minorem?

Nam quum aliquot codices, ad quos iam ex Orellianis Bernenses b. c. et Sangallensis accedunt, haberent: tanto dissimilem, Bentleius ne latinum quidem hoc esse contendit. At qui tanto dissimilis dicitur, ideo recte dici posse videtur, quia altero tanto peior aut melior est. Quanquam scripturam tanto propter sequentia ortam esse et librariis utroque loco Maecenatem hoc vocabulo designari opinantibus deberi affirmanti non intercedam.

Sed ad Demosthenem redeo, cuius in oratione §. 17, 9. cum Paris. *Σ προσάγωσω* pro vulgato *προσαγάγωσω* scribendum puto. Utrumque bene se habet, sed aoristum a librariis ortum esse quam praesens verisimilius est. — §. 18. haec legimus: *τίσιν οὖν ὑμεῖς κινδυνεύσαις ἄν, εἴ τι γένοιτο; τῷ τὸν Ἑλλησποντον ὑμῶν ἀλλοτριωθῆναι*, sed *ὑμῶν* in codice Σ deest idque inducendum esse eo magis opinor, quod interdum reliqui libri pronomen vitiose addiderunt, ut §. 3., ubi Bekkerus codices Σ T secutus haec edidit: *ἀξιώ δ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐάν τι τῶν ἀληθῶν μετὰ παρρησίας λέγω, μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὑμῶν ὀργὴν γενέσθαι*, reliqui post *δέ* inserunt *ὑμᾶς*, quod praeter usum dici Schaeferus et Engelhardtius intellexerunt. Eodem modo orat. de Cherson. §. 44, 2. *ὑμῶν*, §. 49, 2. *ὑμῖν* aut *ἡμῖν*, §. 59, 2. *ἡμῖν*, §. 67, 1. *ὑμᾶς* expellendum esse in commentar. litter. Darmstad. a. 1840. num. 143. monui. Adde quae Gustavus Eduardus Benseler. de hiatu etc. p. 89. praecipit. — §. 19, 1. cur Bekkerus a suis codicibus discesserit *πολλοῦ γε καὶ δεῖ* dantibus et cum Reiskio et Augero *πολλοῦ γε καὶ δεῶ* scribere maluerit, non video. Ibidem versu 3. e Σ, Paris. 8., Aug. 1. et Dresdensi recte Ruedigerus *ἐάσῃτε* pro vulgato *ἀναβάλησθε* recepit. Vide Schaeferum ad Olynth. III. §. 17., p. 33, 3.

Praetermissis autem nonnullis locis levioribus ad §. 26. transeo. Ibi orator *μισοφιλίης* saevum regis dominatum describens haec profert: *Ὀλυνθον μὲν δὴ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν καὶ δύο καὶ τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης ἐῶ, ὥς ἀπάσας οὕτως ὡμῶς ἀνέγκειν, ὥστε μὴδ' εἰ πῶποτ' ἐκλήθησαν προσελθόντι εἶναι ῥάδιον εἰπεῖν*. Plana haec omnia sunt et facile intelliguntur, sed in solo Parisiensi Σ verba ita scripta sunt. Nam reliqui omnes in hac lectione consentiant: *ὥστε μὴδένα μὴδ' εἰ πῶποτ' ἐκλήθησαν εἶναι ῥάδιον προσελθόντα εἰπεῖν*, quam Hieronym. Wolfius, Reiskius, Schaeferus et Bremius comprobaverunt. Atque Wolfius quidem *μὴδένα* — *προσελθόντα* pro *verbis* *μὴδενι . . . προσελθόντι* posita existimavit; Wyttenbach. animadvers. in Plutarch. Moral. I. p. 341. ed. Oxon. quum *εἶναι* nolle se delere dixisset, Schaeferus, „ecquis, inquit, voluit deletum?” Sed Wyttenbachium quid in his verbis difficile esset sensisse credo. Reiskius et Schaeferus qua ratione vulgatam scripturam sint interpretati ignoro; Bremius haec adnotat: „Notanda constructio. Lenis videtur anacoluthia. Periodum inchoavit per *μὴδένα* in animo habens *δύνασθαι* vel *ἔχειν* infinitivum ponere. Tum autem *ῥάδιον εἶναι* posuit, unde concludi possit *ῥάδιον εἶναι* personalem esse locutionem, ut *δῆλον εἶναι*, *δίκαιον εἶναι*, sed non participium, verum infinitivum addi.” Prius illud fieri quodam modo potuit, alterum non item. Denique Reinoldus Klotzsius Quaest. critic. p. 51. sq. vulgatae scripturae patronus exstitit de Graecorum consuetudine dupliciter negationem *μὴδένα μὴδέ* poni docens. Verum id neutiquam opus erat virum acutissimum suscipere ut demonstraret; accusativum potius interpretari debebat. Si quae ante Bek-

kerum edebantur defendi possunt, attractionis tantum genere quodam explicanda esse opinor. Nam haec scribi debebant: ὥστε μὴ ῥᾷδιον εἶναι τινα προσελθόντα εἰπεῖν; adscito autem pronomine et cum negatione coniuncto μηδένα fit. Eodem modo formula orta est, qua Demosthenes utitur, οὐδενὸς ἐλάττων, βελτίων (v. Olynth. I. §. 9, 27., II. §. 17.), et οὐδενὸς ἦντον τεθαύμακα or. de Cherson. §. 4. *). Ad idem orationis genus alius Demosthenis locus referendus est, qui reperitur or. contra Eubulid. p. 1312, 22., §. 44. πῶς οὖν οὐκ ἂν οἰκτρότατα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντων ἐγὼ πεπονθὼς εἴην, εἰ τῶν συγγενῶν ὄντων τοσοῦτων τουτωνὶ καὶ μαρτυρούντων καὶ διοικνυμένων ἐμοὶ προσήκειν, μηδὲς μηδενὶ τούτων ἀμφισβητῶν ὥς οὐκ εἶσι πολῖται, ἐμὲ ψηφίσαιτο εἶναι ξένον; ubi quum μηδὲς tantum ad verba μηδενὶ ἀμφισβητῶν referri possit, ad v. ψηφίσαιτο vero τις μὴ intelligi debeat, haec verba τις οὐκ ἀμφισβητῶν — ψηφίσαιτο eadem attractione ad μηδενὶ vocabulum relata effecerunt μηδὲς. Denique aliud huius attractionis exemplum, quod Demostheni Philipp. II. §. 24. vindicandum putavi in verbis: ἂν ταύτην σώζητε, οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθητε, Godofr. Hermannus ad Eurip. Iphig. Tauric. v. 886. confirmavit. — Propter locum autem, quem in his formulis negatio obtinet, Lycurgi or. Leocrat. §. 51. verba afferro caeterum dissimilia: καὶ τοιούτους μὲν ἄνδρας οὐδ' ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος ὀλίγους εὐρεῖν ῥᾷδιον, quae Sauppium meus ita interpretatur: οὐδ' ὀλίγους εὐρεῖν ῥᾷδιον ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος, atque Maetzneri assensum tulit, qui ut οὐδέ interdum liberius collocari ostenderet Xenoph. Memorab. IV, 6, 7. excitavit. Atque hoc comparatis iis, quae Gustavus Albertus Sauppium ad eisdem libri c. 2., §. 23. disputavit, concedo quidem, sed Lycurgi verborum vim illa explicatione admissa imminui puto. Quare Blumius melius sententiam Lycurgi cognovisse videtur e vocabulo οὐδέ negationem ad ῥᾷδιον, καὶ particulam autem („etiam, sogar, selbst") ad ἐξ ἀπάσης τ. Ἑλλ. referenda monens; rectius tamen, opinor, dixisset et ad verba ἐξ ἀπάσ. τ. Ἑλλ. et ad ὀλίγους particulae οὐδέ vim pertinere, quod apparebit, ubi oratorem hoc velle concesseris: καὶ τοιούτους μὲν ἄνδρας οὐ ῥᾷδιον οὐδ' ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος ὀλίγους εὐρεῖν, praemissa igitur ante verba ἐξ ἀπάσ. τ. Ἑλλ. negatione οὐδέ alteram adiciere supersedit; ita vero ὀλίγους voce acuendam esse elucet. — His iam expositis demonstravisse mihi videor Demosthenis loco ὥστε μηδένα . . . εἶναι ῥᾷδιον προσελθόντα εἰπεῖν dici recte potuisse, sed magis tamen codicis Σ lectionem ab Imm. Bekkero receptam probo, quam etiam rhetor apud Walzium vol. VII, p. 1214. atque quodammodo Dionysius Halicarnass. et Strabo a Reiskio citati confirmant. Fortasse reliquorum librorum scriptura ideo in Demosthenis orationem irrepsit, quod librariorum participium προσελθόντα nude positum offendit. — §. 27, 3. vulgata est οὐ διαρκήδην ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς γράφει, sed codex Σ habet εἰς τὰς ἐπιστολάς. Paullo infra §. 41. legimus: . . . ἃ κεῖνοι κατέθεντο εἰς στήλην χαλκῇ γράψαντες εἰς ἀκρόπολιν, et orat. de male gest. legat. §. 40., p. 353, 23. ὁ γὰρ εἰς τὴν προτέραν γράψας ἐπιστολὴν κτλ. — §. 28, 5. malim cum eodem codice scribi τῆς σήμερον ἡμέρας,

*) Impugnat quodam modo hanc explicationem Mehlhornius (in censura grammaticae gr. maior. a Kuehnero editae) Commentar. litter. Darmstad. a. 1837. p. 882, sed rhetoricam verborum vim concedit, ut si quis dicatur οὐδενὸς βελτίων, is intelligatur quidem, qui aliis non sit melior, possit autem etiam is intelligi, qui reliquis peior sit. Conferenda est formula comparandi εἰ τις ἄλλος, de qua v. Matthiae gr. gr. §. 617. c.

quancquam Philipp. I. §. 40. et de Rhodior. libert. §. 10. omnes libri τῆς τήμερον ἡμέρας praebent. — §. 31, 4. scribe: πάντες ἂν ἐφρησαν (vulgo ἐφασαν) εἶναι. V. Matth. gr. gr. p. 499. edit. tert. Eodem modo autem hic aoristus positus est, quo paullo ante §. 30. ἂν ὑπέλαβε. — §. 33, 6. τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ, quod in Σ et aliquot Reiskianis est, non fuit cur Bekkerus posthaberet, et maluerunt Schaeferus et Ruedigerus. V. appar. crit. I, p. 498. Contra orat. de male gest. leg. p. 450, 25., §. 342. ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας νῦν ἐξουσίας καὶ ἀσελγείας μενεῖ, non ὥσπερ dicendum esse Schaeferus recte praecipere videtur, cum substantivum sequatur, non antecedit, ut or. de Cherson. p. 93, 15., §. 14. μενεῖν ἐπὶ τῆς ἀνοίας τῆς αὐτῆς ὥσπερ νῦν. — §. 35, 3. omnes libri hanc scripturam tuentur: ταῦτα τοίνυν πάσχοντες ἅπαντες μέλλομεν καὶ μαλακίζομεθα κτλ. Hoc loco quorundam virorum doctorum levitas notanda videtur, qui pro μαλακίζομεθα v. μαλκίομεν in Demosthenis orationem receperunt, inter quos Dindorfius praef. p. V. hoc se oratori restituisse ait; atque ipsum Lobeckium ad Phrynich. p. 82. e Demosthene v. μαλκίειν citare vehementer miror, quum nullus oratoris locus sit, ubi hoc verbum reperiatur. Photius autem c. 108. p. 244, 19. quum haec tradat: Μαλκίομεν. Δημοσθένης δ' Φιλιππικῶν φησὶν; et Harpocratio p. 123. Bekker. Μαλακίζομεν. Δημοσθένης δ' Φιλιππικῶν φησὶ „μένομεν καὶ μαλακίζομεθα.” ἐν ἐνίοις γράφεται μαλκίομεν, ὅπερ δηλοῖ τὸν ὄρθρον φρενέειν. Αἰσχύλος Ἑλλαδίῳ „κεκμηῖται μαλκίων ποδί.”, quo loco Bekkerum recte malle puto: Μαλκίομεν (pro Μαλακίζομεν), ut hoc sit lemma, Schaeferus non dubitare se ait μαλκίομεν Demosthenis l. c. genuinam esse scripturam, quam interpretamentum sua sede sic depulerit, nullum ut eius vestigium in libris Demosthenicis reperiatur. Mirari autem satis nequeo, quid sit cur critici ex Harpocratiōne non etiam μένομεν pro v. μέλλομεν in Demosthenis locum inferre voluerint; deinde certum est Harpocratiōnem μαλακίζομεθα vulgarem scripturam in exemplaribus Demosthenis invenisse atque illam scripturae discrepantiam his verbis „ἐν ἐνίοις γράφεται” adiacere voluisse. Quare temere Demosthenis verba mutata credo, quum nullus codex eius scripturae, quam Harpocratio „ἐν ἐνίοις” vidit, vestigium ostendat. Photius vero quum ex hac oratione μαλκίομεν affert, quid aliud testatur nisi grammaticum eiusmodi exemplar habuisse, in quo μαλκίομεν scriptum erat, aut aliunde sua repetivisse? Neque vero hoc ei dandum arbitror, ut omnium, quos novimus, librorum manuscritorum vel optimi lectionem spernamus *). Itaque Valckenarium animadv. ad Ammon. p. 39. ea qua criticum decet cautione utentem laudo: aliis enim locis scribit Demosthenem μαλακίαν et ὁρθνύειαν in civibus notare, quare alteram lectionem non expellendam esse. Quancquam quem locum affert adv. Philipp. epist. §. 22. non esse Demosthenis certum est; rectius conferuntur quae Demosth. or. Timocr. §. 175. monet: οὐκ οὐκ δεῖ δοκεῖν νῦν μαλακισθέντας τότε τῶν ὁμωμοσμένων ὀρκῶν ἀμελήσαντας ὑμῖν αὐτοῖς χαρίσασθαι παρὰ τὸ δίκαιον.

Quae orator §. 42. usque ad §. 44. de Arthmio Zelita narrat, commentar. litter. Darm-

*) Quanta in his rebus interdum grammaticorum vel lexicographorum fides sit, Anecd. Bekk. p. 78, 28. docent, ubi ex Dem. or. Leptin. αἰσιότροπον citatur, quod hodie in hac oratione non reperitur. V. Rost. lex. l. gr. v. αἰσιός. De Dem. Philipp. II. §. 25., ubi similis est librorum msc. et lexicographorum quorundam dissensio, mox alio loco disseram.

stad. a. 1841. p. 305 — 315. explicavi, quare hoc loco repetere nolui. Tum §. 45. haec sequuntur: οὐκοῦν ἐνόμιζον ἐκεῖνοι τῆς πάντων τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας αὐτοῖς ἐπιμελητέον εἶναι· οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς ἔμελεν εἴ τις ἐν Πελοποννήσῳ τινὰς ἀνείται καὶ διαφθείρει, μὴ τοῦθ' ὑπολαμβάνουσιν. Codex Σ autem in litura habet εἰ μὴ τοῦθ' ὑπολαμβάνουσιν idque probandum videtur. Patet autem haec ita interpretanda esse: οὐ γὰρ ἂν ἔμελεν αὐτοῖς, εἰ μὴ ἔμελεν αὐτοῖς τοῦθ' ὑπολαμβάνουσιν (i. e. ὅτι τοῦθ' ὑπελάμβανον). V. Aristoph. Nub. v. 228. sqq.

οὐ γὰρ ἂν ποτε
ἐξεῦρον ὀρθῶς τὰ μετέωρα πράγματα,
εἰ μὴ κρεμάσας τὸ νόημα καὶ τὴν φροντίδα
λεπτὴν καταμύξας ἐς τὸν ὅμοιον ἀέρα.

Item Rhés. v. 18. sqq.

τί σὺ γὰρ φυλακὰς προλιπὼν ἤδη
κινεῖς στρατιάν, εἰ μὴ τιν' ἔχων
νυκτηγορίαν;

Eurip. Med. v. 369. sq.

δοκεῖς γὰρ ἂν με τόνδε θωπεῦσαι ποτ' ἂν,
εἰ μὴ τι κερδαίνουσιν ἢ τεχνωμένην;

quem locum Schaeferus ad Demosth. p. 1001, 8. recte sic explicat: μὴ δόκει γὰρ ἂν με —, εἰ μὴ δοκεῖς θωπεῦσαι τι κερδαίνουσιν ἢ τεχνωμένην. Cfr. omnino Bernhardt Synt. p. 471.

§. 48, 2. τοὺς Λακεδαιμονίους τότε καὶ πάντας τοὺς Ἑλληνας Bekkerus edidit, Reiskius autem πάντας τοὺς ἄλλους Ἑλληνας scripserat, uterque e codicibus; tertia denique est scriptura πάντας τοὺς ἄλλους, quae est omnium Bekkeri codicum, a quibus discedens id, quod *FΣΥ* in γρ. habent, praetulit. Simile est quod Graeci dicunt νῆ τὸν Αἶα καὶ πάντας τοὺς θεοὺς, sed item usitatissimum νῆ τὸν Αἶα καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς. V. Bremi. ad Dem. Cherson. §. 49. et Maetzner. ad Antiphont. p. 269. sq. Tota autem haec res e codicum auctoritate pendet, quare equidem Demosthenis loco τοὺς Λακεδαιμονίους τότε καὶ πάντας τοὺς ἄλλους scribi malim. Schaeferi (ad Bos. Ellips. p. 587.) διττογραφίαν non curo. Cfr. Aristoph. Nub. 412. ὥς εὐδαίμων ἐν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἑλλησι γενήσεται. Dem. Phil. III. §. 1. codex Σ habet: οὐ μόνον ὑμᾶς ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους omisso v. Ἑλληνας *), §. 73. αὐτοὺς δὲ παρασκευάζεσθαι, τοὺς δ' ἄλλους Ἑλληνας συγκαλεῖν. Orat. de symmor. §. 31. Bekkerus ἐπὶ δὲ τὴν Ἑλλάδα recte scripsit v. ἄλλην delete; §. 38. πάντες οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἀθηναῖοι. Orat. de cor. §. 24, p. 233, 6. εἰ γὰρ ὑμεῖς ἅμα τοὺς μὲν Ἑλληνας εἰς πόλεμον παρεκαλεῖτε, αὐτοὶ δὲ πρὸς Φίλιππον περὶ τῆς εἰρήνης πρέσβεις ἐπέμπετε; ibi quidam libri ἄλλους inserunt, Schaeferus τοὺς μὲν ἄλλους scribi, Ἑλληνας autem omitti iubet, ut aptius αὐτοὶ opponatur, sed non minus recte ipsis Atheniensibus τοὺς Ἑλληνας, qui priore loco collocantur, opponi posse existimo. §. 200. προεστάναι τῶν ἄλλων, pauci libri pro hoc vocabulo τῶν Ἑλλήνων praebeant. Or. de male gest. legat. §. 86. παρ' ὑμῖν αὐτοῖς καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις, alii addunt Ἑλλησιν; §. 133, 2. καὶ τίς οὐ

*) §. 32, 2. omnes Bekkeri et quidam Reiskii codices πόλεις tantum exhibent, ubi vulgo Ἑλληνίδας additur; v. ibi Reiskius. Eodem modo or. de symmor. §. 25, p. 185, 4. πρὸς ἀπάσας τὰς ἄλλας πόλεις graecas solas intelligi manifestum est.

δικαιῶς ὑμῖν ἐγκαλέσει τῶν ἄλλων πολιτῶν, μᾶλλον δ' ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων κτλ., τῶν ἄλλων Ἑλλήνων pauci quidam libri. Sed satis de his. V. Benseler. de hiatu p. 13. et p. 75. sq.

§. 54, 2. οὐ δυνήσεσθε ὑμεῖς ποιῆσαι in Σ legimus pro praesente δύνασθε, usu frequentissimo, ut futuri vis ac notio ex aliqua conditione pendeat et res tum futura esse dicatur, ubi quis cogitaverit, expertus, conatus fuerit. Paulo infra haec sequuntur: ὥστε λοιδορίας ἢ φθόρον ἢ σκώμματος, ἥστινός ἂν τύχητε ἕνεκ' αἰτίας ἀνθρώπων μισθωτοῦς . . . . λέγειν κελεύετε. Hic quae ante ἥστινός in multis libris repetita est particula ἦ, a Reiskio et Augero recepta, ab Imm. Bekkero secundum codd. FΣΩυ eiecta est, sed vellem eiecisset etiam ἦ ante γ. φθόρον et σκώμματος, id quod Parisiensi Σ auctore Frotscherum fecisse utique probo. Inter has duas autem dicendi rationes aliquid discriminis esse et λοιδορίας ἢ φθόρον ἢ σκώμματος ἕνεκα ita intelligenda, ut quodam modo causae eligendae optio sit data, sed omissa particula disiunctiva cunctas locum habere puto. Praeterea certum est haec iungi debere: ἥστινός ἂν τύχητε ἕνεκ' αἰτίας, ut hi quoque genitivi e praepositione pendeant, non σκώμματος (ἦ) τινος ἕνεκα αἰτίας, ἥς ἂν τύχητε, quod Ruedigero visum est. De personali autem verbi τυχεῖν usu, ad quod participium verbi finiti repetendum esse manifestum est, cfr. Olynth. I. §. 3. . . . τὰ μὲν εἰκῶν, ἡνίκ' ἂν τύχη. Philipp. I. §. 46. . . . ὑμεῖς δ' ἐξ ὧν ἂν ἀκούσητε ὃ τι ἂν τύχητε ψηφίζησθε κτλ.

§. 56, 2. ex optimo codice scribe: ἦσαν ἐν Ὀλύνθῳ . . . . τινὲς μὲν Φιλίππου . . . . τινὲς δὲ οἱ τοῦ βελτίστου. Idem oratori restituendum or. de cor. §. 317. δῆλον γὰρ ὅτι καὶ κατ' ἐκείνους ἦσαν τινες οἱ διασύροντες τοὺς ὄντας τότε, τοὺς δὲ πρότερον γεγενημένους ἐπύρουν, quae liberior verborum coniunctio librariorum commovit, ut οἱ διέσυρον aut ἐπαινοῦντες scriberent. V. Bernhardt Synt. p. 318. Similis est usus verborum τις οὗτος, de quo vide Schaeferum ad Dem. p. 793, 21. et Fritzschiū Quaest. Lucian. p. 18. sqq. Denique de loquendi genere εἶναι τοῦ βελτίστου cfr. Hermann. in Commentar. litter. Darmstad. a. 1837. p. 326.

§. 57. Σ habet: οὐ τοίνυν παρὰ τούτοις μόνον τὸ ἔθος τοῦτο πάντα κατὰ εἰργάσατο, ἄλλοθι δ' οὐδαμοῦ, reliqui μόνους. Praestantissimum codicem sequi non dubito, quum verborum recte pronuntiatorum nulla sit ambiguitas. Neque quidquam sollicitandum or. pro Megalopolit. §. 8. εἰ μὲν ὑπὲρ τούτου μόνον βουλευτέον, et §. 18. οὐ γὰρ ἂν ἡγοῦμαι περὶ τούτου μόνον ἡμῖν εἶναι τὸν λόγον πρὸς ἐκείνους, id quod Ruedigero Lection. Demosthen. specim. II. p. 8. in mentem venit. — Quae sequuntur, ex eodem codice ita emendanda arbitror: ἀκούοντες δὲ τούτων τὰ πολλὰ μᾶλλον οἱ ταλαίπωροι καὶ δυστυχεῖς Ἐρετριεῖς τελευτῶντες ἐπέσθησαν τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν λέγοντας ἐμβαλεῖν. Nam Eretrienses sua sponte ad Philippum inclinantes auditis oratoribus τοῖς φιλιππίζουσι magis etiam commoti sunt, ut se regi dederent. Vulgata τὰ πολλὰ, μᾶλλον δὲ πάντα vel τὰ πάντα librariis deberi videtur verba μᾶλλον δὲ πάντα praegressis τὰ πολλὰ opponentibus.

§. 61. ὁρῶν δὲ ταῦτ' ὁ δῆμος ὁ τῶν Ὀρειτῶν . . . . τοῖς μὲν οὐκ ὠργίζετο, τὸν δ' ἐπιήδειον εἶναι ταῦτα παθεῖν ἔφη καὶ ἐπέχαιρεν. Codex Σ, Tiberius περὶ σχημ. Rhetor. Gr. ed. Walz. VIII. p. 565. et Anonymus ibid. VII. p. 1015. εἶναι omittunt. Neque quidquam verbi substantivi elipsi tritius post vv. νομίζειν, ἡγεῖσθαι et similia quaedam: v. Matth. gr. gr. §. 534. b. adn. 2.

coll. Winckelmann. ad Platon. Euthydem. p. 73. Ita Demosth. Olynth. II. §. 1. ὥστε τὰς πρὸς ἐκείνον διαλλαγὰς πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἶτα τῆς αὐτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν εἶναι recte Σ εἶναι delet. Or. de pace §. 23. idem liber habet: ταῦτα γὰρ πάντ' ἐφ' ἑαυτοὺς ἡγοῦντο, post quae vulgo εἶναι adiicitur. Or. de symmor. §. 1. ἐγὼ δ' ἐκείνων μὲν ἔπαινον τὸν χρόνον ἡγοῦμαι μέγιστον; reliqui μέγιστον εἶναι. Or. de cor. §. 229. extr. scribe δ πάντες ὄντο, vocabulo ἔσεσθαι deleto, quod etiam Carolo Scheibio observat. in orator. attic. p. 17. placuit. Cum his alii similes loci conferendi videntur. Or. in Aristocrat. §. 200. p. 687, 10. . . . οὐκ ἐφηφίσαντο ἀγώγιμον [εἶναι], ἐάν τις ἀποκτείνῃ Περόδικον; v. εἶναι, quod in codd. FΣΤΩν et Bavarico non legitur, ab Imm. Bekkero uncis inclusum quamvis Schaefero et Dindorfio refragantibus eiiciendum duco, ut φηφίσαντα τινα ἀγώγιμον sit „durch Volksbeschluss Jemanden zum ἀγώγιμος machen, erklären.” Ita Philipp. III. §. 43. Bekkerus bene e quibusdam codicibus edidit . . . ἐχθρὸν αὐτῶν ἀνέγραψαν καὶ τῶν συμμάχων αὐτὸν καὶ γένος καὶ ἀτίμους deleto post haec v. εἶναι. Adde orat. in Aristocr. §. 181. ἔχει δ' ὀρυγτήριον παρὰ πάντα τὸν χρόνον αὐτῷ τετηρημένον τὴν Καρδιανῶν πόλιν, ἣν ἐν ἀπάσαις μὲν ταῖς συνθήκαις ἐξαίρετον αὐτῷ γέγραφε κτλ., §. 192. βοηθείας γεγραμμένης τῷ Κερσοβλέπτῃ καὶ τῷ Χαριδῆμῳ; quare ibid. §. 219. ποῦ γέγραφε, ἂν τις ἀλῶ φόνον, κατὰ τοῦτον τὰς τιμωρίας εἶναι, verbum substantivum, quod abest ab Aug. 1. Σκρ s, malim extinguere. Sed similem locum ei, qui est supra allatus Demosthenis, equidem habeo nullum nisi quem Matthiae l. l. ex Euripid. Hecub. v. 421. citat:

ἀγγελλε πασῶν ἀθλιωτάτην ἐμέ.

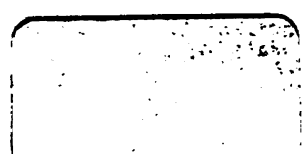
Verbi φάναι autem cum duplici accusativo coniuncti, ut appellandi vim accipiat, unum certe in promptu est exemplum, Hom. Iliad. II., 80. sq.

εἰ μὲν τις τὸν δειρόν Ἀχαιῶν ἄλλος ἐνίσπεν,
ψεύδος κεν φαίμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον κτλ.

Accedit alius sermonis graeci usus, quo id, quod probabiliter statuere mihi videor, confirmem. Nam ut Graecos dicere constat „τί οἰσθε τοῦτο;” „was meint ihr dazu?” cuius usus ad Demosth. or. Androtion. p. 100. exempla attuli, ita Xenoph. Hellen. III. c. 5. §. 12. Thebanorum legati apud Athenienses inter alia haec loquuntur: τίς γὰρ ἤδη καταλείπεται αὐτοῖς (Λακεδαιμονίοις) εὐμενής; οὐκ Ἀργεῖοι μὲν αἰεὶ ποτε δυσμενεῖς αὐτοῖς ὑπάρχουσιν; Ἡλεῖοι γε μὴν . . . . ἐχθροὶ αὐτοῖς προσγεγνηνται. Κορινθίους δὲ καὶ Ἀρκάδας καὶ Ἀχαιοὺς τί φῶμεν . . . .; Patet autem legatos interrogare, num Corinthii, Arcades et Achaei amici an inimici Lacedaemoniorum putandi et appellandi sint, utrum nomen rectius iis imponatur. His igitur demonstravisse mihi videor Demosthenis loco recte codicem Σ haec praeberere: τὸν δ' ἐπιτήδειον ταῦτα παθεῖν ἔφη. Longe alia tamen ratio scripturae est, quam idem codex et ΤΩ orat. in Aristocrat. §. 193. exhibent: χωρὶς δὲ τούτων, εἰ μὲν ἐχθρὸς ὢν [Χαρίδημος] κακῶς ἐποίει, φίλος δὲ φήσας μετεβέβλητο, τάχ' ἂν ταῦτά τις ἦκουεν (verba quae paullo ante posita sunt οὐ δὴ δεῖ μνησικακεῖν, orator intelligit), cum reliqui post v. φήσας εἶναι adiiciant. Videntur autem haec verba: φίλος δὲ, φήσας, μετεβέβλητο, ita recte dici posse, ut φίλος μετεβέβλητο usu proleptico (v. Schaefer. ad Dem. p. 19, 18. et Westermann. ad Plutarch. vit. Solon. p. 37.)

explicanda sint, φήσας autem per se positum interpunctione a reliquis seiungatur et haec oratoris sit sententia: Wenn Charidemus früher als Feind uns Uebles gethan hätte und dann nach seinem Vorgeben sich in einen Freund verwandelt hätte, dann möchte man vielleicht es sich gefallen lassen, wenn seine Freunde von Nachsicht und Verzeihung vor Euch sprechen.

§. 61, 7. Ruedigerus bene codd. *FΣ* Bavarici lectionem recepit: τῶν δὲ πολλῶν εἴ τις αἰσθόιτο, εἰς ἡγὰ καὶ κατεπέπληκτο, τὸν Εὐφραῖον, οἷα ἔπαθε, μεμνημένοι. Reliquae editiones μεμνημένος habent. — §. 63. e codd. *FΣ*, pr. *Γ*, corr. *Ω*, Aug. 1. 2. 3. Bavar. Harrison. oratori restitue: Τί οὖν ποτ' αἴτιον, θαυμάζετ' ἴσως, τὸ καὶ τοὺς Ὀλυνθίους . . . . ἦδιον . . . ἔχειν, ubi adhuc in omnibus editionibus τῶν legitur. Idem loquendi genus ex optimis libris Demosth. or. Cherson. §. 56, 1. revocandum esse Comment. litter. Darmstad. a. 1840. p. 1172. demonstravi. Absolutus hic accusativus appellari solet sive a reliquae syntaxis vinculo liberatus et id significat, quod quis animo volvat et cogitet vel dicat etiam et verbis patefaciat, ut oratio interdum ita expleri possit: dico, intelligo, cogito hoc. V. Hermann. ad Soph. Aiac. v. 114. — §. 64, 4. sqq. ita ex optimis et plurimis codicibus edenda videntur: οἱ μὲν, ἐφ' οἷς χαριῶνται, ταῦτ' ἔλεγον, οἱ δ' ἐξ ὧν ἐμελλον σωθήσεσθαι. πολλὰ δὲ καὶ τὰ τελευτάα οὐχ οὕτως (ὥστε σωθήσεσθαι) οὐδὲ πρὸς χάριν οὐδὲ δι' ἀγνοίαν οἱ πολλοὶ προσέεντο, i. e. multa vero et postrema non sic neque gratia neque ignorance plerique admiserunt. V. Aeschyl. Eumen. 69. coll. Godofr. Hermann. in Comment. litter. Darmstad. a. 1833. p. 792. — §. 65. scribe: . . . ἐπειδὴν εἰδῆτε ἐκλογιζόμενοι μηδὲν ἐν ὑμῖν ἐνόν, quum scietis re reputata nihil in vobis situm esse. — §. 76, 3. vulgata scriptura est: εἰ δέ τις ἔχει τούτων τι βέλτιον κτλ., sed τι omittit *Σ*, alii τούτων βελτίω, alii τι βελτίω habent. Apparet τι delendum esse. Ita supra §. 30. in optimis εἰ νῦν est, quidam εἴ τις νῦν scribunt. Or. de pace §. 13. scribe: εἴτ' ἄλλο βούλεται τις, vulgo ἄλλο τι. Or. de Cherson. §. 44, 3. οὐ γὰρ ἄλλο τις ἂν εἴποι Διογρίλον κτλ., vulgo τί γὰρ ἄλλο. Or. in Aristocr. §. 17, 4. τῶν δὲ ἡμετέρων μὲν φίλων ἐκείνου δ' ὅταν ἐγχειρῇ πράττειν ἐναντίον ἡμῖν, vulgo ἐγχειρῇ τι.

Gd 15.675
Observationes criticae in Demosthen
Widener Library 005541691

3 2044 085 109 064